

"Makbet"

Motywy w cytatach

SŁONIK

gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl

Motyw zbrodni

Makbet, zachęcony przepowiedniami czarownic i namowami żony, zabija swego króla Dunkana. Robi to podstępnie, gdy władca jest jego gościem. Czynem tym wkracza na ścieżkę zbrodni i nie potrafi się z niej wyplątać. Nie może już zaznać spokoju.

"Stało się nieszczęście, / Które najciężej na serce
two spadnie. / Krwi źródło twojej stanęło i
wyschło"

Motyw przemiany

Makbeta poznajemy jako walecznego rycerza, oddanego królowi i ojczyźnie. Z poświęceniem walczy w bitwie, wziął w niewole zdrajcę - tana Kawdoru, dzięki czemu Szkocji udało się wygrać bitwę.

"Wszystko daremno, bo Makbet waleczny/ (Nikt na
tę nazwę lepiej nie zasłużył), / Gardząc fortuną, z
dobyтым orężem, / Który się dymił krwią
nieprzyjaciela"

Wkótce staje się okrutnym zbrodniarzem: zabija króla, swego przyjaciela Banko i rodzinę Makdufa, a wszystko by zdobyć i utrzymać władzę.

Przemianie ulega także Lady Makbet. Z pewnej siebie, okrutnej kobiety staje się niepewną i traci zmysły.

Motyw winy i kary

Makbet wie, że jego zbrodnia zostanie ukarana, a mimo to dokonuje morderstwa. Zdaje sobie sprawę, że nie zazna już spokojnego snu. Ostatecznie oddala się od żony i zostaje pokonany. Lady Makbet natomiast umiera w obłądnie.

"Sprawiedliwość / Zwraca podaną przez nas czarę jadu / Do własnych naszych ust"

Motyw zdrady

Na początku zdrady dopuszcza się tan Kawdor, potem Makbet. Bohater zdradza swego króla, któremu jako wasal i rycerz jest winien posłuszeństwo. Zdradza także swojego przyjaciela, którego zleca zabić.

" A co to jest zdrajca? Ten, co przysięga i kłamie"

Motyw władzy

Makbet na usprawiedliwienie swej zbrodni podaje ambicję. Chęć władzy okazuje się silniejsza niż kodeks rycerski. Żeby władzę utrzymać dokonuje kolejnych zbrodni. Staje się władcą okrutnym i znienawidzonym przez lud.

"Chceli los, abym był królem, / Niech mię bez przyczynienia się mojego / Ukoronuje"

Motyw kobiety

Lady Makbet jest kobietą demoniczną. To ona namawia Makbeta do zbrodni. Zna jego słabe punkty i potrafi je wykorzystać. Wydaje się być męska, zaborcza, żądna władzy. Byłaby gotowa poświęcić nawet dziecko, by osiągnąć cel.

"A ty się cofasz? Byłam karmicielką/ I wiem, jak to jest słodko kochać dziecię, / Które się karmi; Byłabym mu jednak/ Wyrwała była pierś z ust nastawionych,/ Które się do mnie tkliwie uśmiechały. / I roztrzaskała czaszkę, gdybym była/ Zobowiązała się do tego czynu/ Jak ty do tego".

Jest też Lady Makdulf - matka i żona, która troszczy się o rodzinę. Jest dobra, pełna miłości. Nie miesza się w sprawy polityczne.

Motywy fantastyczne

Spotkane przez Makbeta czarownice mieszają w jego życiu. Najpierw bohater ignoruje je, ale potem budzą w nim ambicje, które podsyca Lady Makbet. W dalszej części utworu przepowiednie czarownic uspokajają zbrodniarza, dodają mu pewności siebie.

Banko obawia się, że czarownice mogą obudzić w Makbecie zło, popchnąć go do zbrodniczego czynu. Mówi do przyjaciela:

„Często, przyjacielu, / Narzędzia piekła prawdę nam podają, / Aby nas w zgubne potem sieci wplątać”

Motyw theatrum mundi

Pod koniec swego życia tytułowy bohater dochodzi do wniosku, że był tylko aktorem. Przez chwilę odegrał swoją rolę, a potem musi odejść. Ma poczucie bezsensu życia. Okazał się przecież marionetką w rękach napotkanych czarownic i Lady Makbet, ale ostateczną decyzję podjął sam, co potęguje jego tragizm.

"Przez parę godzin wygrawszy na scenie / W nicłość przepada - powieścią idioty, / Głośną, wrzaskliwą, a nic nie znaczącą”

Motyw szaleństwa

Dokonana zbrodnia na królu nie daje spokoju zarówno Makbetowi, jak i jego żonie. On w szaleństwie widzi ducha swego przyjaciela Banka i dokonuje kolejnych morderstw, a ona widzi krew na dłoniach, błąka się po komnatach i umiera w obłądnie.

""Precz, przeklęta plamo! precz! mówię".

"Makbet"

KARTA PRACY

W stylu pytań
niejawnych

Czym jest dla człowieka władza - ambicją, pokusą czy powołaniem?
Odwołaj się do fragmentu „Makbeta” W. Szekspira i do innych
tekstów kultury.

"MAKBET

Gdyby z uczynkiem skończyło się wszystko,
Byłoby dobrze czyn wykonać spiesznie;
Gdyby morderstwo, swe niszcząc następstwa,
Pomyślność śmiercią jego nam złożyło;
Gdyby wszystkiego ten cios był tu końcem,
[...]

Jedyną moich zamiarów ostrogą
Moja ambicja, własną pochopnością
Za szranki celów swych przeskakująca.
[...]

Postanowiłem. Do strasznego czynu
Przywołam wszystkie duszy mej potęgi.
Idźmy pozorem pięknym zwodzić gości,
Serc kłamstwo ukryć w twarzy kłamliwości!"

Władza
w załączonym
fragmencie

Wpływ żądz władzy
na bohatera

"Makbet"

Władza w "Antygonie"
Sofoklesa

Władza w III cz.
"Dziadów".

Władza w „Pieśni XIV”
Jana
Kochanowskiego

Inny tekst kultury

Władza w „Pieśń
o Rolandzie”

"Makbet"

KARTA PRACY

W stylu pytań
niejawnych

Czemu służą przedstawienia zjaw, duchów i postaci fantastycznych?
Omów zagadnienie, odwołując się do załączonego obrazu oraz
wybranych utworów literackich.

Duch Banquo, autor: Théodore Chassériau
domena publiczna

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Makbet#/media/Plik:Banquo.jpg>

**Duch Banquo na
obrazie i w dramacie**

.....
.....
.....
.....

**Zjawy w "Weselu" S.
Wyspiańskiego**

.....
.....
.....
.....

**Dziewica w "Nie-boskiej
komedii" Z. Krasińskiego**

.....
.....
.....
.....

**Duch w "Romantyczności"
A. Mickiewicza**

.....
.....
.....

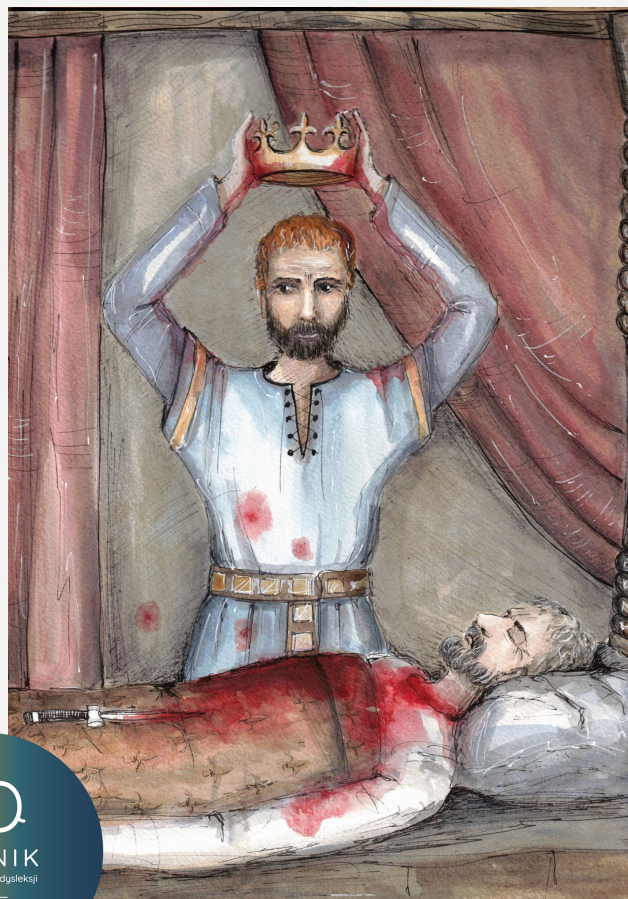
Wysłuchaj piosenkę zespołu Kwiat Jabłoni "Dziś późno pójde spać"
<https://www.youtube.com/watch?v=FWDXwrgdm9w>
i zastanów się, czy może ona stanowić kontekst kulturowy do dramatu Szekspira.

Kiedy Makbet zabija króla Dunkana?

.....
.....
.....
.....

Zinterpretuj słowa, które usłyszał bohater po zbrodni: „Nie zaśniesz, nie zaśniesz już więcej! / Glamis sen zabił, dlatego też Kawdor / Nie zaśnie; Makbet nigdy już nie zaśnie”

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zastanów się, czy w zacytowanych słowach piosenki możemy odnaleźć aluzje do losów Makbeta.

Dziś późno pójde spać / Gdy wszyscy będą w łóżkach / Otwarte oczy mam / A głowa pełna i pusta”

.....
"Nie mogę ruszyć w przód / Nogi sklezione taśmami / Zaczynam spadać w dół"
.....

Zinterpretuj słowa piosenki: "Świat dziwny jest jak sen / A sen jak świat / / Choć nie chcę budzić się / Nie umiem spać". Czy można odnieść je do Makbeta?

.....